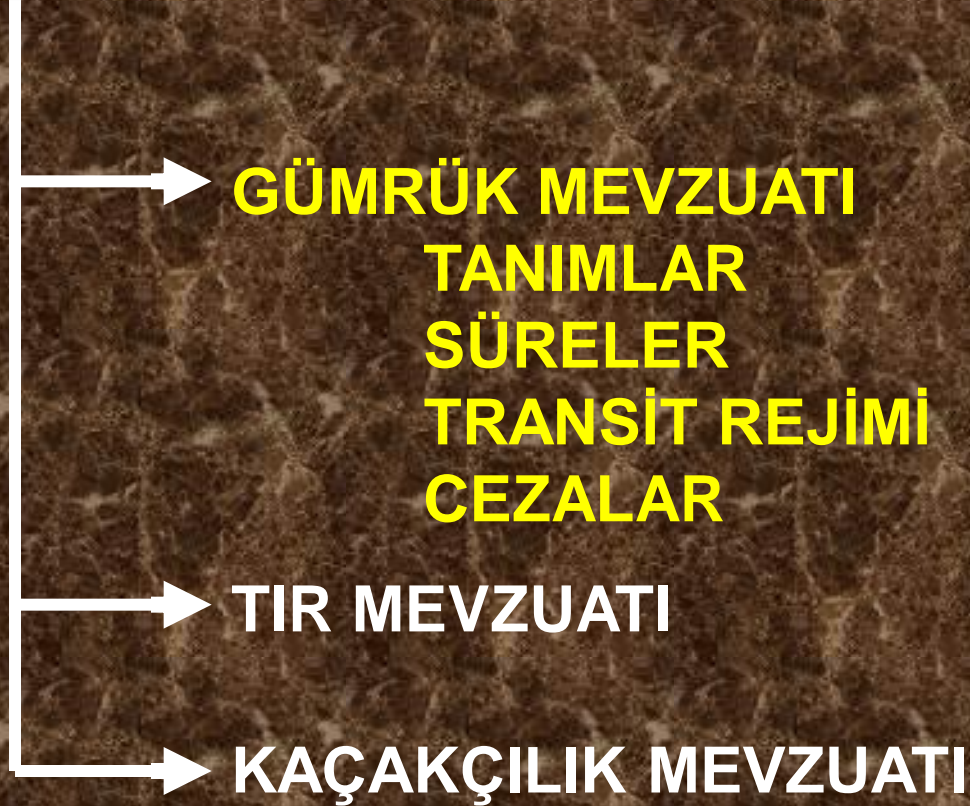

Gümrük, TIR ve Kaçakçılık Mevzuatı

GÜMRÜK, TIR VE KAÇAKÇILIK MEVZUATI

İLGİLİ KANUN VE YÖNETMELİKLER

- Gümrük Kanunu
- Gümrük Yönetmeliği
- Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
- TIR Sözleşmesi
- TIR Uygulama Tebliği
- Ortak Transit Yönetmeliği
- ATA Karnesi Sözleşmesi
- Triptik Sözleşmesi ve Triptik Tebliği
- Konteyner Yönetmeliği
- Antrepo Tebliğleri
- Global Teminat Sistemi
- Tasfiye Tüzüğü

TANIMLAR

- **T.C. Gümrük Bölgesi;** T.C. topraklarını kapsar. Türkiye karasuları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir.
- **Gümrük Beyanı ;** Belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde “Eşyanın Bir Gümrük Rejimine” tabi tutulması talebidir.

TANIMLAR

- **Serbest Dolaşımda Bulunan Eşya;** Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak Türkiye'ye giren eşya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın Türk menşeli sayılan eşyadır.
- **Gümrük Statüsü;** Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girmiş olup olmadığı yönünden durumudur.

TANIMLAR

- **Eşyanın gümrüğe sunulması;** Eşyanın gümrük idaresine veya gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idaresine yapılan bildirimidir.

TANIMLAR

- **Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulması (EGOBİVKTT);** Gümrüğe sunulan eşyanın sahibi veya temsilcisi veya gümrük müşaviri tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

TANIMLAR

- **Gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlar;**
  - ✓ Eşyanın bir serbest bölgeye alınması,
  - ✓ Eşyanın Türkiye Gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı
  - ✓ İmhası
  - ✓ Gümrüğe terk edilmesi
  - ✓ Bir rejim beyanında bulunulması

TANIMLAR

- **Beyan olunabilecek rejimler;**
  - ✓ Serbest dolaşıma giriş rejimi
  - ✓ Transit rejim
  - ✓ Gümrük entrepo rejimi
  - ✓ Dahilde işleme rejimi
  - ✓ Hariçte işleme rejimi
  - ✓ Gümrük kontrolü altında işleme rejimi
  - ✓ Geçici ithalat rejimi
  - ✓ İhracat rejimi

TANIMLAR

- **Temsil;** Bütün kişiler gümrük idaresindeki işlemleri için bir temsilci tayin edebilirler.
  - ✓ **Doğrudan temsil;** Başkasının adına hareket eder. Temsilname gerekir. İthalatçı, ihracatçı firmaların temsilnameye haiz çalışanları, nakliyeciler kuruluş temsilcileri, kamu kurumlarının amir ve memurları.
  - ✓ **Dolaylı temsil;** Kendi adına, ancak başkasının hesabına hareket eder. Vekaletname gerekir.

TANIMLAR

- **Eşya;** Her türlü madde, ürün ve değer.
- **Eşyanın teslimi;** Eşyanın tabi tutulduğu gümrük rejimi ile öngörülen amaçlar doğrultusunda gümrük idaresi tarafından ilgisine teslim edilmesidir.
- **Elleçleme;** Gümrük gözetimi altındaki bir eşyanın asli nitelikleri değiştirilmeden;
  - ✓ İstiflenmesi
  - ✓ Yerinin değiştirilmesi
  - ✓ Büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması
  - ✓ Kapların yenilenmesi veya tamiri
  - ✓ Havalandırılması
  - ✓ Karıştırılması vb. işleme tabi tutulmasıdır.

TANIMLAR

- **Gümrük tarifesi;** Gümrük vergileri gümrük tarifesine göre hesaplanır. Gümrük tarife cetveli, izahname ve eşya fihristi Gümrük Müsteşarlığınca hazırlanır.
- **Gümrük kıymeti;** İthal eşyanın gümrük kıymeti eşyanın satış bedelidir.

TANIMLAR

- **Taşıt muayenesi;** Gümrük idaresi muayene amacıyla eşyanın boşaltılmasını ve kapların açılmasını isteyebilir.
- **Gümrük izni;** Eşya konulduğu ilk yerden Gümrük İdaresi izniyle kaldırılabilir.
- **İmha;** Gümrük idaresi şartlar gerektirdiği takdirde gümrüğe sunulan eşyayı imha edebilir.
- **Sahte menşeli;** Sahte menşeli maddenin ithaline izin verilmez. Transit geçişine, antrepo vs.e alınmasına Müsteşarlıkça izin verilir.

SÜRELER

Gümrük işlemleri ile ilgili bilgi ve belgelerin 5 yıl süre ile saklanması mecburidir.

BEYANAMEDE DÜZELTME

Kazıntılı ve silintili beyannameler kabul edilmez.

- ✓ **Hatalı yazının üzeri okunacak şekilde çizilir.**
- ✓ **Yanına doğrusu yazılır.**
- ✓ **Beyan sahibi tarafından imzalanır.**
- ✓ **Tescilde mühürlenir.**

BEYANAMEDE DÜZELTME

Beyannameler tescilden sonra düzeltilemez.
Ancak, beyan sahibinin talebi üzerine Gümrük
İdaresince;

DÜZELTİLEMEZ; Cins, nevi, niteliği, marka ve
numaraları.

DÜZELTİLİR; Ağırlık, adet, ölçü veya kıymet.
İdare Amirinin izni ile beyanda bulunan ile birlikte
imzalanarak, resmi mühürle mühürlenir.

TRANSİT REJİMİ

- Serbest dolaşıma girmemiş eşya ile,
- İhracat ile ilgili gümrük işlemleri tamamlanmamış eşyanın

Gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde bir noktadan diğerine taşınmasıdır.

TRANSİT REJİMİ

Sona ermesi;

Eşyaların ve belgelerinin varış gümrük idaresine sunulması ile sona erer.

TRANSİT REJİMİ

Teminat;

- Gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilmesi zorunludur.
- Ancak; deniz ve havayolu, boru hattı, demiryolu, TIR Karnesi, ATA karnesi, Global teminat kapsamında yapılan taşımalarda teminat aranmaz.

TRANSİT REJİMİ

Transit taşıma;

- **Transit rejimi hükmü kapsamında**
- **Bir TIR Karnesi kapsamında**
- **ATA Karnesi kapsamında**
- **Form 302 kapsamında (NATO)**
- **Posta yoluyla**
- **Özel beyan kapsamında yapılabilir.**

TASFİYE EDİLECEK EŞYA

- Yolcu eşyası gümrük antreposuna konulduktan sonra 3 ay içerisinde işlemlerin tamamlanmaması halinde,
- Geçici depolanan eşyanın 20 veya 45 gün içerisinde EGOBİVKTT tutulmaması halinde,
- Beyannamesi tescil edilen ancak süresi içerisinde işlemleri tamamlanmayan eşyanın,

TASFIYE EDİLECEK EŞYA

- Antrepo rejimine tabi tutulmuş eşyanın süresi dahilinde giriş rejimi bulunulmasından itibaren 30 gün içerisinde işlemlerinin tamamlanamaması durumunda,
- Antrepolarda yapılan sayım sonunda fazla çıkan eşya,
- Gümrüğe terk edilen eşya,
- özet beyana göre fazla çıkan ve verilen sürelerde sebebi açıklanamayan eşya,

TASFIYE EDİLECEK EŞYA

- Kaçakçılık hükümlerince tasfiye edilen eşya,
- Çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan eşya ile saklanması masraflı ve külfetli olan eşya.

CEZALAR

Genel hükümler;

- Kasıt aranmaz
- Aynı eyleme tek ceza verilir.
- Kaçakçılık ve diğer kanunlarda daha ağır ceza varsa gümrük kanunundaki cezalar verilmez.
- Ceza verilmesi idari yaptırımını engellemez
- Para cezası vergi tahakkukunun kesinleşmesinden sonra karara bağlanır.

CEZALAR

Genel hükümler;

- Zamanaşımı, 3 yıl içerisinde tebliğ edilmelidir.
- Zamanaşımı başlangıcı, vergi tahakkukunun kesinleştiği tarihi takip eden gün.

CEZALAR

İkramiye;

- Muayene ve tahlilden önce muhbirlere %30'u
- Muayene, tahlil, denetleme ve inceleme ile ortaya çıkarılanlara %30'u

CEZALAR

Vergi kaybına neden olan işlemlere uygulanacak cezalar;

- Tarife uygulamasında aykırılık
- Kıymet noksan olması

CEZALAR

- Özel beyanlarda noksan veya fazla çıkan eşya;
- Dökme gelen eşyadaki %3'ü aşmayan eksiklik veya fazlalık için takibat yapılmaz.

CEZALAR

Usulsüzlük cezası; Kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve talimatlarla getirilen şekil ve usullere aykırı hareket edenlere 142 YTL usulsüzlük cezası uygulanır.

- 2 kat ceza**
- 4 kat ceza**
- 6 kat ceza**
- 8 kat ceza**

CEZALAR

İtirazlar ;

- 7 gün içerisinde itiraz, gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne
- 30 gün içerisinde karar
- 15 gün içerisinde itiraz, gümrük müsteşarlığına
- 45 gün içerisinde karar
- İtiraz, idari yargıya

GÜMRÜK, TIR VE KAÇAKÇILIK MEVZUATI

→ GÜMRÜK MEVZUATI

→ TIR MEVZUATI

TANIMI, KAPSAMI, AMACI

İLGİLİ TANIMLAR

TEMEL İLKELER

TIR KARNESİ

TIR SİSTEMİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

ATA KARNELERİ

→ KAÇAKÇILIK MEVZUATI

TIR

**Transports Internationaux Routiers
(Uluslararası Karayolu Taşımacılığı)**

**“1975 TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak
TIR Karnesi himayesinde eşya taşımasıdır.”**

TIR SÖZLEŞMESİ

Kapsamı;

- TIR taşımasının başlangıcı ve bitişi arasındaki yolculuğun bir kısmı karayolu ile yapılmak şartı ile,
- Bir akit tarafın (ülkenin) hareket noktasındaki gümrük idaresinden,
- Bir diğer veya aynı akit tarafın varış noktasındaki gümrük idaresine kadar,

TIR SÖZLEŞMESİ

Kapsamı;

- Bir veya daha fazla sınır arasında,
- Aktarma edilmeksizin,
- Karayolu taşıtları ile, taşıt dizileri ile veya konteynerlerle

Eşya taşımaktadır.

TIR SİSTEMİ

Amaç;

- Taşımacılık operatörlerinin karşılaştıkları güçlükleri azaltmak,
- Geleneksel milli prosedürler yerine uluslararası kontrol sistemlerinin kullanılması imkanını sunmak,
- Devletlerin gelirlerini etkin olarak korumak.

TIR SİSTEMİ

Avantajları, Gümrük İdaresi açısından;

- Milli prosedür gereklerini azaltır.
- Mühür ve dış koşul muayenesi ile yetinilir.
- İş gücü gereksinimini azaltır.
- Milli garanti ve dokümantasyona gerek olmaması,
- TIR Karnesi- tek bir belgenin yeterli olması.

TIR SİSTEMİ

Avantajları, nakliyeciler açısından;

- Sınırlarda minimum engelleme,
- Milli prosedürlerin uygulanmasından doğacak gecikmeleri azaltır,
- Maliyeti azaltır,
- Konteynerler içinde kullanılır,
- Gümrük kontrollerinden kaynaklanan engeller kaldırır.

TEMEL HUKUKİ KAYNAKLAR

1959 TIR Sözleşmesi

6/5191 (22.12.65/12183 RG)

1975 TIR Sözleşmesi

85/8993 (31.03.85/18711 RG)

99/12863 (06.06.99/23717 RG)

2001/3005 (19.10.01/24558 RG)

2002/4858 (17.11.02/24939 RG)

TIR Yönetmeliği

93/4207 (16.04.1993/21554 RG)

TIR Tebliği

23.01.2002 / 24649 RG

07.01.2003 / 24986 RG

29.04.2004 / 25447 RG

COĞRAFİ KAPSAM

•65 Akit taraf (30 Temmuz 2004)

•TIR Transit sistemini uygulayan ülkeler 55 + AB

Malta Mayıs 2004

Tacikistan Kasım 2003

Moğolistan Aralık 2003

•Taraf olup uygulamayan ülkeler

Afganistan Bosna Hersek

Endonezya Güney Kore

Uruguay Cezayir

Kanada ABD

Şili

•Çin

TANIMLAR

TIR Taşımacılığı; TIR Sözleşmesi ile saptanan TIR rejimi altındaki eşyaların bir hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir varış noktasındaki gümrük idaresine taşınması.

TIR İşlemi; TIR taşımacılığının, bir akit ülkenin hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmı.

TANIMLAR

Bir TIR işleminin başlaması; Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerlerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve TIR Karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesi.

Bir TIR İşleminin sona ermesi; Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerlerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla varış noktası veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulması

TANIMLAR

Bir TIR işleminin ibrası; TIR işleminin bir akit tarafının varış noktası gümrük idaresine eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınması veya çıkış gümrüğünden çıkış yapmasını müteakip TIR karne giriş-çıkış yaprakları veya veri bilgileri karşılaştırılarak çakıştırılması suretiyle yerine getirilmesi.

Taşıt dizisi; Karayolunda, bir ünite olarak hareket eden bağlı taşıtları.

TANIMLAR

Konteyner; taşıma işlerinde kullanılan (büyük sandık, müteharrik sarnıç veya benzerleri) ve,

-İçine eşya konmak üzere bir kompartuman teşkil edecek şekilde, kısmen veya tamamen kapalı,

-Devamlılık niteliğine sahip olup, bu nedenle de bir çok defa kullanılacak şekilde sağlam,

-Yol boyunca aktarmaya gerek göstermeksizin, bir veya daha fazla sayıda taşıt tarafından eşya naklini kolaylaştıracak şekilde özel olarak yapılmış,

TANIMLAR

Konteyner;

- Bir taşıttan diğetine bağlanması sırasında manevraya müsait bir şekilde yapılmış,
- Kolayca yüklenebilecek ve boşaltılacak şekilde yapılmış,
- İç hacmi en aşağı bir metreküp olan araçlar.

TANIMLAR

Hareket gümrük idaresi; Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımacılığının başladığı yerdeki akit taraflardan birine ait gümrük idaresini,

Yol boyu gümrük idaresi; Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşımacılığı sırasında giriş yada çıkış yaptığı akit taraflardan birine ait gümrük idarelerini,

TANIMLAR

Variş gümrük idaresi; Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımacılığının sona erdiği yerdeki akit taraflardan birine ait gümrük idaresini,

Giriş gümrük idaresi; TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresi,

Çıkış gümrük idaresi; TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit ülkelerden çıkışta uğradığı son gümrük idaresi,

TANIMLAR

Ağır veya havaleli eşya; Ağırlıkları, boyutları veya nitelikleri bakımından, kapalı bir karayolu taşıtı ile taşınamayan, yükün özelliği itibariyle gümrük idaresi bakımından taşıma için kolayca bölünmesine imkan olmadığı (bölünemez yük) kanaatine varılan, yüklü durumdaki ölçü ve ağırlıkları, dolayısıyla özel yük taşıma izin belgesi ile karayolundan taşınması mümkün olan her türlü eşya.

TANIMLAR

Eşyanın gümrük mührü altında taşınması için karayolu taşıtı onay belgesi; Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapan taşıtların TIR sözleşme hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösterir, Gümrükler Başmüdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince “iki yıllık” süre ile geçerli olarak verilen belge.

TANIMLAR

TIR Karnesi hamili; Sözleşmenin ilgili hükümlerine uygun olarak kendisine TIR karnesi verilen ve hareket gümrük idaresinde eşyayı TIR rejimine tabi tutma isteğini belirten bir TIR karnesi formunda adına beyanda bulunulan kişi.

TIR Karnesi hamili, karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte hareket gümrük idaresine, yol boyu gümrük idaresine ve varış gümrük idaresine sunulmasından ve Sözleşme'nin diğer ilgili hükümlerine tam olarak uyulmasından sorumludur.

TEMEL İLKELER

1. Taşıtların ve konteynerlerin uygunluğu
2. Uluslar arası garanti sistemi
3. TIR Karnesi
4. Gümrük kontrollerinin uluslar arası kabulü
5. TIR Sistemine kontrollü giriş

TAŞIT ONAY BELGESİ

- Kamyonlar
- Özel amaçlar için kullanılan araçlar
- Brandalı taşıtlar
- Römork ve yarı römorklar

2 yıl geçerlidir.

TAŞIT ONAY BELGESİ

- **3 suret**
  - ✓ **Taşıtin bağılı olduğu firmaya**
  - ✓ **Firmanın TIR işlemlerini yürüttüğü Ticaret Odasına (resmi yazı ile)**
  - ✓ **Gümrük idaresinde ilgili firma adına açılan dosyaya**

TAŞIT ONAY BELGESİ (TOB)

- **Müşteşarlıkca tezkiyesi yapılan firmaların taşıtlarına TOB verilir.**
- **Çekiciler ve ağır veya havaleli eşya taşıyan araçlar için TOB aranmaz.**
- **Tezkiyesi iptal edilen firmaların araçlarının TOB'leri iptal edilir. İptal edilmeden başka bir firma için verilemez.**

TAŞIT ONAY BELGESİ (TOB)

- Süresi bitimine azami 30 gün kala başvurulur, inceleme sonrası yenilenir.
- Çalınmada, EGM'nden belge
- Kayıp, tahripde, gazete ilanı

TAŞIT ONAY BELGESİ (TOB)

- **Sahte olduğu tespit edilenler iptal edilir, 6 ay yeniden verilmez.**
- **Yolculuk sırasında süresi dolan TOB'lerin, o yolculuğun sonuna kadar geçerli olarak kabul edilir.**

TIR KARNESİ

- IRU (TIREXB- TIR Yönetim Kurulu) tarafından merkezi olarak basılır ve milli kefil kuruluşlarına dağıtılır.
- Milli kefil kuruluşları; TOBB tarafından yetkilendirilmiş ticaret odaları.

TIR KARNESİ

- **2 tip;**
  - **Normal eşya taşımaları için TIR Karnesi (50.000 dolar limitli)**
  - **Tütün/alkol için kullanılan TIR Karnesi (200.000 dolar limitli)**

TIR KARNESİ

- 4 ana bölüm;
  - ✓ Ön kapak sayfası
  - ✓ Sarı sayfa (manifesto sayfası)
  - ✓ Volet 1 – Dipkoçan 1 sayfası (beyaz renkte)
  - ✓ Volet 2 – Dipkoçan 2 sayfası (yeşil renkte)

TIR KARNESİ

- Uluslararası kuruluşun ve TIR Karnesini dağıtan kefil kuruluşun isimleri, damgaları ve imzalarını taşıyan ve taşıtıcı firma tarafından doğru olarak doldurulmuş geçerli bir TIR Karnesinin sunumu tek başına garantinin geçerliliği ve varlığının bir kanıtıdır.
- Geçerlilik süresi 60 gün, kapak sayfasının bir numaralı hanesine yazılır ve bu süre zarfında ilk hareket noktasındaki gümrük idaresinde işlem görmek zorunludur.

TIR KARNESİ

- Geçerlilik süresi hiçbir şekilde uzamaz.
- İlk hareket gümrük idaresinde işlem gören TIR Karnesi, varış noktasındaki son gümrük idaresinde TIR işleminin tamamlanmasına değin geçerliliğini korur.

TIR KARNESİ

KULLANILMASINA İLİŞKİN KURALLAR

- Bir TIR taşımasının kapsayacağı hareket ve varış gümrük idarelerinin toplam sayısı dördü geçmemelidir. TIR Karnesi varış gümrük idarelerine ancak bütün hareket gümrük idarelerinin bu TIR Karnesini kabul etmeleri halinde sunulur.

TIR KARNESİ

KULLANILMASINA İLİŞKİN KURALLAR

- **Ard arda 2 TIR Karnesinin kullanılması;
En fazla 7 tane hareket ve varış gümrük idaresi kullanılmaktadır.**
- **Aynı anda birden çok TIR taşıması
Aynı anda birden çok karayolu taşıt dizisi
(kamyon-römork) veya birden çok konteynerin kullanılması durumunda.**

TIR KARNESİ VERİLİŐİ

- **TIR Karnesi hareket ülkesinde veya TIR Karnesi sahibinin yerleŐtiĐi veya ikamet ettiği ülkede verilir.**

TIR KARNESİ

DİLİ

- Maddelerinin aynı zamanda İngilizce olduğu birinci sayfanın ön yüzü hariç Fransızca basılmıştır.

TIR KARNESİ

GEÇERLİLİĞİ

- Karneyi veren kuruluş tarafından saptanan süre içerisinde, hareket gümrüğünde gümrük kontrolünden geçmesi şartı ile TIR taşımasının varış gümrüğünde tamamlanmasına kadar geçerlidir.
- Geçerlilik süresi TIR Karnesinin Ticaret Odasından alınmasından itibaren 60 gün olarak belirlenmektedir. Bu süre hiçbir şekilde uzatılmamaktadır.

TIR KARNESİ

KARNE SAYISI

- Bir taşıt dizisi (bağlı araçlar), bir veya bir dizi karayolu taşıtına bağlı birden fazla konteyner için sadece bir tane karne istenir.
- Aynı zamanda TIR Karnesi yalnız bir yolculuk için geçerlidir.

TIR KARNESİ

SAYFA SAYISI

- **Hareket ülkesi için en az 2,**
- **Variş ülkesi için en az 2,**
- **Fazladan her hareket veya variş ülkesi için en az 2 sayfa ihtiva etmelidir.**

TIR KARNESİ

MANİFESTO

- **Hareket gümrüğü ülkesinin dili ile doldurulur. Tercümelerinin birlikte bulundurulması tavsiye edilir.**
- **TIR Karnesi bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyneri kapsıyorsa, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı manifesto üzerine ayrı ayrı belirtilir. Bu bilgi, taşıtın plaka numarası veya konteynerin tanıma numarası ile tamamlanır.**

TIR KARNESİ

İMZA

- Bütün yapraklar, TIR Karnesi sahibi veya temsilcisi tarafından tarih atılmak suretiyle imzalanır.

TIR KARNESİ

ONAYLI RAPOR İLE OLAYLAR VE KAZALAR

- Yolda kaza sonucu gümrük mühürlerinin bozulması ve eşyanın tahrip olması veya yok olması halinde, en yakın gümrük yetkilileri ile veya diğer yetkilileri ile temasa geçilir. Yetkili makamlar en kısa zamanda TIR Karnesi içinde yer alan onaylı raporu düzenler.

TIR KARNESİ

ONAYLI RAPOR İLE OLAYLAR VE KAZALAR

- Yükün başka bir taşıta veya konteynere aktarılmasını gerektiren bir kaza halinde, bu işlem bir yetkilinin nezaretinde yapılır. Yeni taşıt TOB'ne sahip olmalıdır.
- Ani tehlike durumunda, taşıyıcı kendisi harekete geçer, müteakiben bu durumu ispat eder.
- Onaylı rapor varış gümrüğüne ulaşıncaya kadar TIR Karnesine ekli kalır.

TIR KARNESİ

ŞARTLI İBRA

- Kayıtlı miktara göre eksik veya fazla çıkan kaplar ile dökme eşyada %3'ü aşan eksik veya fazla eşya hakkında eksiklik veya fazlalık takibatı yapılır.
- Tutanağın imzalandığı tarihte yapılan bildirimden 3 ay içerisinde taşıyıcı firmadan belgeleme istenir.
  - Eksikliğe yönelik belge kabul edilmez ise vergi tahakkuk ettirilir.
  - Fazlalığa yönelik belge kabul edilmez ise fazlalığa el konulur, fazla çıkan eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası alınır.

TIR KARNESİ

GÜMRÜK KONTROLLERİNİN ULUSLAR ARASI KABULÜ

- Hareket noktalarında yapılan muayene ve kontrollerin transit ve varış noktalarındaki gümrük idarelerince kabul edilmesidir.
- Gümrük idarelerinin usulsüzlükten şüphelendikleri durumlarda spot tetkikler yapma hakları saklıdır.

TIR KARNESİ

AB'İNDE TIR GARANTİSİ ALTINDA TAŞINMASI YASAK EŞYA

- Büyükbaş hayvanların etleri ve yenilen sakatat
- (Karkas ve yarım karkas) Diğer kemikli parçalar
- Dondurulmuş süt ve krema,
- Konsantre veya ilave şeker ve diğer tatlandırıcı maddeleri içerenler.
- Sütten elde edilen tereyağı ve diğer katı ve sıvı yağlar.
- Taze muz (fidesi dahil), (plantainler hariç)
- Şeker kamışı ve şeker pancarı ve kimyaca saf sakaroz

TIR KARNESİ

AB'İNDE TIR GARANTİSİ ALTINDA TAŞINMASI YASAK EŞYA

- Tütün ve alkol türevi maddelerin TIR Karnesi altında tüm taraf ülkelerde taşınması halen yasaktır.

TIR KARNESİ

AB'İNDE TIR GARANTİSİ ALTINDA TAŞINABİLECEK EŞYA

- Canlı büyükbaş hayvanlar
- Plantainler, kurutulmuş muz

TIR SİSTEMİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

- **Teminat alınmama,**
- **Muayene edilmeme,**
- **Dahili transitte TIR Karnesi kullanılmaz**
- **Karayolu taşıtları için TIR Karnesi varsa başka belge istenmez**

TIR SİSTEMİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

- Transit süresi ve güzergah; gümrük yetkilileri süre sınırlaması koyabilir ve belirli güzergah sınırlaması yapabilir.
  - Nisan-Eylül azami 144 saat
  - Ekim-Mart azami 192 saat

TIR SİSTEMİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

- **Gümrük değişikliği; TIR karnesinde belirtilen gümrükten başka bir gümrükten çıkmak isteyen yabancı taşıtlar, 4 kişilik bir heyet tarafından muayenesi yapılır.**
- **Çıkış gümrük değişikliği; mücbir sebep olmalı. Gümrük değişikliği talebiyle bir gümrük idaresine TIR aracının getirilmiş olması, daha önce belirlenen güzerğahın ihlali olarak değerlendirilmez.**

ATA KARNELERİ

- **ATA** **Geçici Kabul**
(Temporary Admission)

ATA KARNELERİ

Uluslararası bir teminat mahiyetinde, uluslararası ticareti yapılan eşyanın ATA Sözleşmesine dahil ülkelere geçici olarak giriş vergilerinden muaf tutularak kabulünü şart koşan standart bir uluslararası gümrük belgesidir.

ATA KARNELERİ

- **Hukuki kapsam;**
  - 1961 Brüksel “Eşyaların Geçici Kabulü için ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi”
  - 2 nolu Geçici İthalat Gümrük Genel Tebliği (20.02.200 tarih ve 23970 sayılı RG)

ATA KARNELERİ

- **Hukuki kapsam;** sözleşmenin ekleri,

- Sergi ve fuarlar

- Mesleki teçhizat

- Ticari numuneler

1974

- Bilimsel malzemenin geçici ithaline dair gümrük sözleşmesi

- Deniz adamları için sosyal yardım malzemesine ilişkin gümrük sözleşmesi

- Pedagoji malzemesinin geçici ithaline dair gümrük sözleşmesi

1991

ATA KARNELERİ

- **Amaç;**
  - İthalat için doldurulan gümrük belgelerinin ortadan kaldırılması,
  - Eşyanın ithalat vergilerine tabi olmadan geçici ithali,
  - Belirli bir süre içerisinde tekrar ihraç edilemediğinde ödenmesi gereken vergilerin ödenmesini ATA Karnesini düzenleyen kuruluşların üstlenmesi,

ATA KARNELERİ

- **Amaç;**
  - Böylece milletler arası garanti zinciri oluşturulması suretiyle işlemlerin kolaylaştırılması,
- **ATA Karnesinin Türkiye’de kefil kuruluşu TOBB’dir.**

ATA KARNELERİ

- **Rejimin işleyişi;**
  - Eşya listesinde yer alması ve belirtilen şartları taşıması
  - Ayrıca geçici giriş beyannamesine gerek yok
  - ATA karnesinin tescili
    - karnenin ithal sayfasının kaydı ve onaylanması
    - Muayene memuru tarafından eşyanın ainiyetinin tespiti ve ayrıntılarının kaydedilmesi
    - taahhütname doldurulması, çıkış sayfasına ekleme

ATA KARNELERİ

- **Rejimin sona ermesi;**
  - Eşyanın çıkışının talep edilmesi halinde,
  - Yurttta kalma süresi aşılarak
  - İşlemin giriş gümrüğünden yapılması
  - İşlemin farklı gümrükten yapılması (15 işgünü)

ATA KARNELERİ

- **Süre,**
  - Sergi ve fuarlar ; 6 ay ancak....
  - Mesleki teçhizat
  - Ticari numuneler
  - Bilimsel malzemenin geçici ithaline dair gümrük sözleşmesi
  - Deniz adamları için sosyal yardım malzemesine ilişkin gümrük sözleşmesi
  - Pedagoji malzemesinin geçici ithaline dair gümrük sözleşmesi

6 Ay

ATA KARNELERİ

- **Süre,**

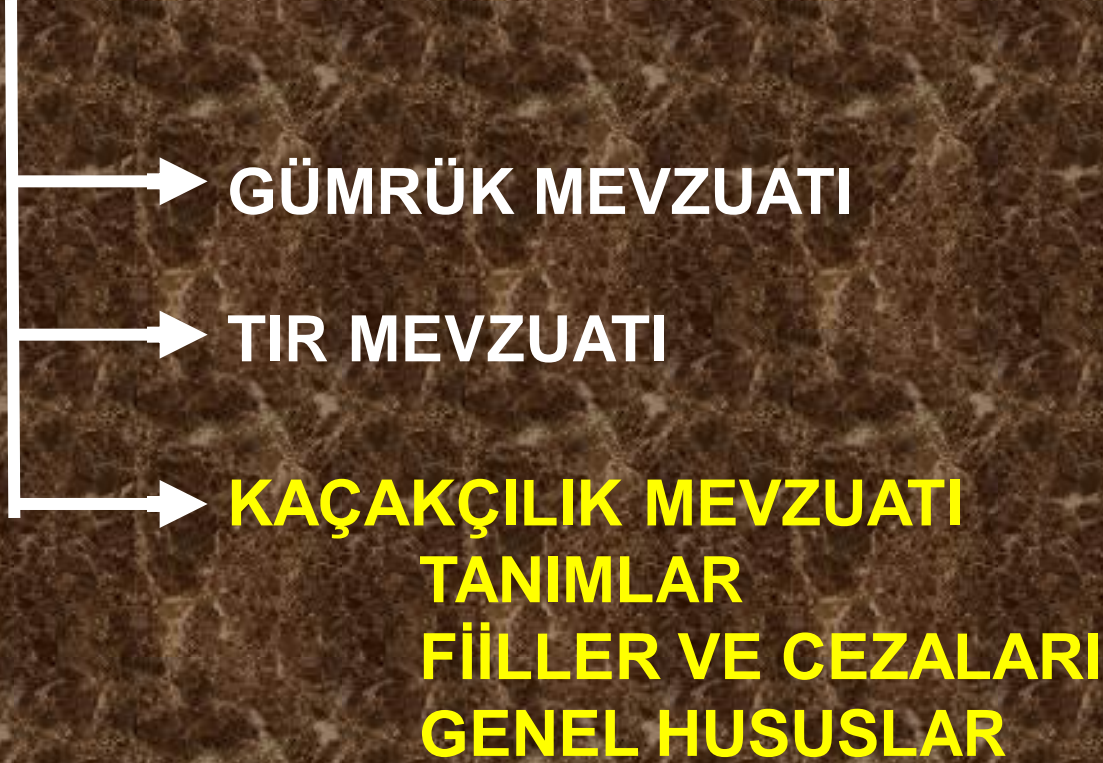
- **Sergi ve fuarlar; 6 ay ancak....**

- önce sona ererse 1 ay sonra,**

- birden fazla sergi ve fuar; 6 ay içerisinde, arada 1 aydan fazla olmamak kaydıyla son faaliyet bitiminden sonra**

- geçici depolama yerinde veya antrepoda, yeni bir sergi için; süre dolmamış ise aynı belge ile, süre dolmuş ise yeni bir belge ile**

GÜMRÜK, TIR VE KAÇAKÇILIK MEVZUATI

KAÇAKÇILIK

- **Hukuki kapsam,**
  - **4926 Sayılı Kaçakçılıkla mücadele kanunu**
  - 19 Temmuz 2003 tarih, 25173 RG**

TANIMLAR

- **Teşebbüs;** Kaçakçılık suçu işlemek maksadıyla icra vasıtalarının hazırlanması, ancak failin kendi isteği dışında alınan engelleyici önlemler nedeniyle fiilin meydana gelmemesi,
- **Teşekkül;** Kaçakçılık ile iştigal etmek amacıyla iki veya daha fazla kimsenin önceden anlaşarak birleşmeleri,

TANIMLAR

- **Gümrüklenmiş değer;** İthal eşyası için eşyanın CIF değeri ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamı,
- **Memur;** Türk ceza kanununun 279ncu maddesi ile Askeri ceza kanununun 13ncü maddesinde sayılan kişileri,

KAPSAMI

- **Herhangi bir eşyayı gümrük işlemine tabi tutmaksızın Türkiye'ye ithal etmek veya teşebbüs etmek**
- **Transit eşya rejimi çerçevesinde serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakmak veya teşebbüs etmek**

KAÇAKÇILIK FİİLLERİ VE CEZALARI

Teşekkül halinde ve Toplu Kaçakçılık

- **Teşekkül oluşturanlar veya yönetenler, iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis.**
- **Fiil oluşmuş ise cezalar bir kat artırılır.**
- **İki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmadan fakat toplu olarak yapılırsa yarısı kadar artırılır.**

Devlet ve Kamu Güvenliği Aleyhine Kaçakçılık

Devletin siyasi, mali, iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazan para cezalarına ilaveten on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Ceza Ehliyeti Olmayanları Kullanma

Ceza ehliyeti olmayanları kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında, söz konusu fiillere ilişkin cezalar bir kat artırılmak suretiyle uygulanır.

Mesleğin Verdiği Kolaylıktan Yararlanma

Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu kanunda suç sayılan fiilleri kendi namına işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılığa Müsamaha

Mensuplarının, 3 ncü maddede sayılan suçları işlemelerinden haberdar olduğu halde buna müsamaha eden taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

Pişmanlık

Kaçakçılık Kanununda yazılı kaçakçılık suçlarından herhangi birine katılmış kişi, haber alınmadan evvel suçu, faillerini ve eşyanın saklanmış veya satılmış olduğu yerleri kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü memurlara haber verirse fiiline karşılık gelen cezadan kurtulur ve muhbir ikramiyesini hak eder.

Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden suç ortaklarının cezası yarıya indirilir.

Suç konusu fiili planlayanlar, düzenleyenler veya yönetenler, birinci fıkrada belirtilen ikramiyeye ilişkin hükümden yararlanamaz.

Kaçakçılığa Yardım

Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını bilerek yardım edenler hakkında asıl suçlulara verilecek cezanı yarısına hükmolunur. Bu fiillere yardım eden memur ise asıl fail gibi cezalandırılır.

Sahte Belge Düzenleme

Gümrük idarelerinde işlem görmediği halde işlem görmüş gibi herhangi bir belge veya beyanname düzenleyenler veya bu suçları bilişim yoluyla işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun evrakta sahtekarlık ve bilişim alanındaki suçlarla ilgili hükümlerinde belirtilen cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Gümrük idarelerinin mühür ve damgalarını değiştirerek veya çalarak veya sahte veya çalınmışlarını tedarik ederek kullananlar hakkında Türk Ceza Kanununda belirtilen cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Yolcular Tarafından İşlenen Suçlar

Yolcuların, gümrük mevzuatına göre zati ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde veya eşyası arasında bulunan ya da başkasına ait olduğu halde kendi zati eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın vergisine ek olarak bir kat para cezası uygulanır ve eşya sahibine teslim edilir.

Yolcular Tarafından İşlenen Suçlar

Yolcuların yanlarında veya kaplarında bulunan ve yukarıdaki fıkra dışında kalan mahiyet ve miktarda olan eşya ile gümrükten kaçırılmak amacına yönelik olarak saklanmış veya gizlenmiş halde bulunan eşyaya ilişkin vergiler tahsil olunmakla birlikte eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar da para cezası alınarak eşya, sahibine teslim edilir.